

Els diners dels partits: comptes i donacions

Investigació periodística · 19/10/2026 · Josep Guirao · [informacions.ad](#)

1. El diner no vota, però paga les campanyes

La democràcia no es pot entendre només observant l'urna. Després del recompte comencen quatre preguntes amb resposta comptable: qui va pagar la propaganda, qui va avançar diners, quins ajuts públics es van reconèixer i qui administra les quotes i el patrimoni quan la campanya s'acaba. Al llarg de trenta-tres capítols hem anat identificant candidatures, coalicions, majories comunals, concessions i adjudicacions. Ara toca posar tots aquests registres en relació, sense atribuir a ningú una contraprestació que no estigui documentada.

La Llei 43/2022 qualificada de partits polítics i finançament electoral és el nostre punt de partida. Preveu finançament de funcionament, finançament específic de campanya, quotes, donacions nominatives, crèdits i controls del Tribunal de Comptes. No és un sistema sense normes. La pregunta és si les obligacions es compleixen, si les dades poden ser reconstruïdes per un ciutadà i si el control produeix correccions comprovables.

2. El cost de les generals del 2023: 394.575,71 euros declarats

L'Informe 1/2023 del Tribunal de Comptes, corresponent a les eleccions generals del 2 d'abril de 2023, inclou una taula de candidatures agregades segons la unitat de gestió electoral. Els imports són de despesa declarada i de subvenció pública *prevista* segons el quadre fiscalitzat, no una relació de transferències bancàries cobrades.

Unitat agrupada per comptabilitat electoral	Despeses declarades (€)	Subvenció prevista (€)
DA i candidatures	183.809,58	65.030,00

vinculades a aquella unitat		
Liberals (nacional)	54.218,87	4.465,00
PS–SDP i candidatures agrupades	46.483,75	38.415,00
Concòrdia i candidatures agrupades	37.554,60	35.160,16
Acció i candidatura massanenca	29.614,56	6.655,00
Andorra Endavant i candidatures agrupades	12.035,45	12.035,45
Altres unitats comptables (Encamp, Ordino, la Massana)	30.858,90	13.611,65
Total general	394.575,71	175.372,26

Font: Informe 1/2023, pàgina 92 (agrupació per unitat comptable). Els 30.858,90 € corresponen a unitats separades que no s'han d'imputar íntegrament ni doblement al bloc DA, encara que hi hagi aliances compartides.

La subvenció prevista equival al **44,45%** de les despeses declarades ($175.372,26 \div 394.575,71$). Aquest 44,45% no és la proporció del diner públic efectivament pagat; ni vol dir que el 55,55% restant sigui necessàriament donació privada: hi pot haver altres vies legals, crèdits, aportacions, diners de partit i ajustos de liquidació. La diferència exigeix estudiar cadascun dels balanços.

L'informe també distingeix 394.363,35 € de despeses *justificades* enfront dels 394.575,71 € declarats. La diferència —212,36 €— prova que les dues magnituds no s'han d'intercanviar sense llegir la nota de fiscalització.

3. No confondre subvenció de representació amb subvenció electoral

La llei estableix dues vies públiques de naturalesa distinta. L'article 32 regula una subvenció anual per al funcionament dels partits, subjecta a inscripció, participació electoral i altres requisits; els seus imports base són 5.000 € per a llista nacional i 1.400 € per a llista parroquial o comunal, amb distribució en coalicions i altres regles. Els articles 44 i 45 estableixen la subvenció de campanya: 150 € per escó i 5 € per vot en les generals, o 30 € per conseller comunal i 5 € per vot a les comunals, sense superar la despesa justificada.

Ni la subvenció electoral teòrica és un ingrés garantit sense fiscalització, ni els diners assignats als grups parlamentaris al pressupost del Consell General són automàticament ingressos de tresoreria dels partits. El pressupost del 2026 inclou una partida de 968.050 € per a grups parlamentaris: s'ha de treballar amb la seva regulació i liquidacions separatament dels comptes dels partits, no sumar-la al finançament d'una candidatura determinada.

Els candidats independents, les agrupacions de persones i els partits que comparteixen una candidatura també tenen tractaments diversos: la participació en coalició no autoritza adjudicar tot l'ingrés polític a una sola sigla.

4. El precedent comunal de desembre de 2023: 279.258,31 € declarats

L'informe definitiu sobre les eleccions comunals de 17/12/2023 recull **279.258,31 € de despeses declarades** per les candidatures examinades. A Andorra la Vella, per exemple, hi consten **16.377,31 € d'Enclar** i **29.495,96 € de la candidatura DA + SDP + independents**. A Escaldes, **10.573,34 € de Consens** davant **27.753,22 € de DA + Acció + SDP + independents**. A Sant Julià, **18.756,12 € de Desperta Laurèdia** davant **28.182,13 € de la coalició UL + DA + Acció + independents**.

Aquí el relat no pot ser que qui gasta més sempre guanya: a Escaldes i Andorra la Vella les candidatures amb menor despesa declarada van

guanyar. Cal saber quan i com es comptabilitzen despeses compartides, producció pròpia, treball de voluntaris i serveis valorats en espècie. L'informe explica que diverses candidatures associades a Demòcrates van utilitzar una administració electoral comuna i comptes específics gestionats de manera coordinada, amb comptabilitat individual i consolidada. La dada no és irregularitat per se; sí que obliga a un càlcul d'atribució consistent.

5. La legislació sobre donacions és estricta. El control ha de ser-ho també.

Els articles 26 i 43 fixen un límit ordinari de **6.000 € per donant persona física**, respectivament per partit i per candidatura, segons els períodes i condicions corresponents. S'exclouen les donacions anònimes i les de persones jurídiques; també hi ha restriccions per a persones físiques que tenen contractes vigents amb les administracions. En termes generals, qui hagi fet una donació no pot contractar serveis o subministraments amb les administracions durant l'any anterior, segons els supòsits que estableix la norma.

El marc obliga a fer públiques periòdicament les donacions declarades i a comunicar-les al Tribunal de Comptes. Una auditoria dels interessos econòmics ha de buscar correspondències temporals entre persones *identificades legalment* com a donants i expedients de contractació pública; el resultat d'una coincidència només justifica una petició de verificació, no una acusació de compensació o tràfic d'influències.

Els préstecs no són donacions automàticament. En canvi, una condonació no ordinària d'interessos o capital pot tenir tractament de donació segons la llei. L'article 34 exigeix identificar creditors, terminis i tipus d'interès als comptes anuals.

6. L'informe de 2024 publicat el juny de 2026: no totes les formacions havien lliurat els comptes

L'informe definitiu 2/2025 del Tribunal de Comptes, sobre comptes a 31/12/2024, publicat amb la tramesa de juny de 2026, conté una observació

contundent: **Partit Liberal d'Andorra, Consens per Escaldes (agrupació electoral), Participa i Units per Ordino** no havien presentat els comptes anuals consolidats corresponents. El Tribunal ho relaciona amb l'article 34.4 i assenyala que aquesta manca *podria* encaixar a l'article 37.1.d). La nostra data de tall exigeix demanar si s'ha regularitzat després; el mateix informe no acredita per si sol cap sanció ferma ni un delictes.

El mateix resum final recull que **Acció per Andorra, Ciutadans Compromesos, Progressistes-SDP, Desperta Laurèdia i Units per al Progrés** havien ingressat quotes especials de càrrecs electes i donacions en un únic compte bancari, en lloc de la separació comptable exigida pels articles 25.2 i 26.7. Aquest punt és un incompliment formal concret que pot corregir-se documentalment; no demostra l'origen il·lícit del diner.

L'informe afegeix observacions sobre adaptacions estatutàries pendents per **Acció, Agrupament Encampadà, Andorra Endavant, Ciutadans Compromesos i Concòrdia**, relacionades amb drets, deures i declaracions de patrimoni segons la normativa de transparència. Les observacions afecten formacions de diversos signes polítics: aplicar la mateixa lupa a tots és una obligació investigadora, no una concessió a cap partit.

A les al·legacions trameses per l'informe hi figuren Concòrdia, PS, Consens, Participa i Units per al Progrés. Per entendre el sentit de les observacions també són rellevants les al·legacions íntegres, la resposta motivada del Tribunal i la data de qualsevol regularització posterior.

7. El veritable mapa dels interessos: cinc relacions, cinc proves

Per entendre la procedència i el destí dels diners cal separar com a mínim cinc tipus de relació: (i) donació registrada a una candidatura, (ii) crèdit bancari amb condicions documentades, (iii) membre d'òrgan de direcció del partit, (iv) propietari o administrador públicament identificat d'una empresa contractista, i (v) beneficiari final d'una adjudicació o concessió. La coincidència d'una persona en dues categories justifica verificar

temporalitat i incompatibilitats; no converteix el partit ni l'empresa en una xarxa corrupta per definició.

Els set comuns han estat examinats als capítols 19–25; la contractació pública s'ha estudiat inicialment al 30. Ara cal vincular els seus expedients i els bancs de dades de donacions només després de comprovar identitats i dates i respectant el perímetre legal d'accés a dades personals.

Camps de l'auditoria: administració; expedient; adjudicatari; persones amb responsabilitats societàries publicades; càrrec polític amb competències decisòries; eventual donació documental; data; quantia; licitació; conflicte declarat; decisió formal; estat d'execució; font de cadascun dels enllaços de la cadena.

8. Què cal preguntar a Demòcrates i a les formacions aliades?

Demòcrates ha participat en múltiples candidatures territorials, algunes amb administració electoral comuna. Cal exigir el conveni de repartiment de despesa i subvencions, els criteris de consolidació, l'inventari de creditors, les aportacions pròpies i la conciliació de les despeses de campanya. Això mateix s'ha de reclamar a CC, ACO, UP i a les agrupacions que han rebut suport polític compartit. Només així es podrà veure el cost exacte assumit per cada persona jurídica.

La qüestió central no és pressuposar que les coalicions amaguen alguna cosa. És que sense el detall dels acords de finançament les xifres agregades són molt més difícils d'atribuir. L'article 32.2 preveu explícitament que els pactes entre partits determinin com es distribueixen les subvencions de funcionament quan comparteixen candidatura.

9. Què cal preguntar a PS, SDP, Concòrdia, Liberals, Acció i AE?

A PS i SDP cal exigir separatament balanç abans i després de la ruptura política de desembre de 2023 i revisar al·legacions, deute i quotes especials. A Concòrdia, l'estat de la correcció estatutària i la comptabilitat de candidatures conjuntes com Enclar o Desperta Laurèdia, sense imputar

íntegrament l'activitat d'una coalició a un dels partits. A Liberals, justificants de remissió dels comptes consolidats de 2024 o regularització posterior. A Acció, la separació de comptes especials i donacions i el tractament de les aliances. A Andorra Endavant, la regularització d'estatuts i el detall comparatiu del finançament electoral. A les candidatures comunals no registrades com a partit, el seu règim de fiscalització durant el mandat.

Les preguntes han de formular-se amb igual termini, format i dret de resposta a cada formació, de manera que els resultats siguin comparables.

10. El cost del poder no és només la campanya electoral

Si el 2023 es van declarar 394.575,71 € en les generals i 279.258,31 € en les comunals, això no inclou necessàriament el cost de funcionament anual de tots els partits ni les assignacions als grups parlamentaris. Aquests universos no es poden agregar mecànicament per concloure el «cost total dels polítics». Per arribar a una xifra anual fiable cal distingir despeses electorals, subvencions de funcionament, assignacions a grups, retribucions públiques i recursos administratius.

També es requereix el detall de la publicitat institucional, les compres de serveis de comunicació i els convenis de col·laboració, per distingir la propaganda electoral —subjeca a límits propis— de la comunicació pública legítima. Afirmar una desviació requeriria expedients, quantitats i decisors identificats, no només proximitat política.

11. La peça internacional: subvencions per al referèndum

El reglament del referèndum consultiu de 29/07/2026 preveu, per a les campanyes del «Sí» i del «No», una subvenció calculada a 5 € per vot de cada opció, dividida si hi ha diverses plataformes formalitzades en aquella opció. Aquesta regla connecta directament amb el nostre capítol 32 sobre l'acord UE. A la data del dossier no existeix un resultat de votació del referèndum; per tant, no podem adjudicar imports reals.

Les mateixes preguntes sobre comptes, donants i comunicació seran aplicables a les plataformes a favor i en contra quan es formalitzin les campanyes.

12. Conclusions: qui paga, qui decideix, qui respon

El Tribunal de Comptes deixa constància de les despeses reals declarades a les eleccions, dels mecanismes de subvenció i de mancances concretes als comptes i les obligacions de diversos partits. Aquest és el material que permet una investigació política sòlida: no cal inventar un finançador ocult per formular una pregunta dura. N'hi ha prou d'exigir el registre complet, la data de presentació, el contracte de préstec i l'explicació d'una anotació comptable.

Qui paga una campanya és important. Qui administra el poder després de guanyar és encara més important. La democràcia es deteriora quan els electors només coneixen els cartells, però no les factures. I el «multiplicador del poder» també s'hauria de calcular aquí: quant costa obtenir representació, quina part suporta el pressupost públic i quines obligacions de transparència es compleixen realment.

Tall: 19 d'octubre de 2026. Les xifres dels informes electorals de 2023 són despeses declarades o subvencions previstes, segons s'indica; les observacions sobre comptes de 2024 provenen de l'informe publicat el 2026. Pendent obtenir PDF complet i al·legacions per accés estable del servidor.

Fonts primàries complementàries del capítol 34

Les campanyes generals del 2023, les campanyes comunals del 2023, els comptes anuals del 2023 i la fiscalització del 2024 són exercicis diferents. El Tribunal de Comptes distingeix l'informe 1/2023 de despesa electoral general, l'informe 1/2024 de la comunal, l'informe 6/2024 del finançament dels partits el 2023 i l'informe 2/2025 dels comptes de formacions i

agrupacions el 2024. Una observació de fiscalització no es converteix automàticament en sanció.

[F0353]

[F0004]

[F0073]